

Oikaisuvaatimus opetuspalvelupäällikön päätökseen 15.4.2024 § 11 Perusopetuksen erityisopettajan virka (10861) 1.8.2024 alkaen, KVL-50-27-24

7102/01.01.01.01/2024

Kasvatus- ja opetuslautakunta 23.05.2024 § 48

Valmistelija: Opetuspalvelupäällikkö Johanna Lindstedt, puh. 020 615 7173, johanna.lindstedt(at)kouvola.fi

Kouvolan kaupunki on vastaanottanut 2.5.2024 oikaisuvaatimuksen koskien opetuspalvelupäällikön viranhaltijapäätöstä 15.4.2024 § 11, Perusopetuksen erityisopettajan virka (10861) 1.8.2024 alkaen, KVL-50-27-24.

Perusopetuksen erityisopettajan virkaan valittiin KM [REDACTED] ja 1. varasijalle MM [REDACTED].

[REDACTED] on tehnyt valintapäätöksestä oikaisuvaatimuksen. [REDACTED] vaatii oikaisuvaatimuksessaan päätöksen kumoamista ja häntä valittavaksi sopivampana hakijana virkaan.

Kasvatus- ja opetuslautakunnan päätöksen tueksi esitetään seuraavaa:

Perusopetuksen erityisopettajan virka oli avoinna ajalla 19.3.-2.4.2024.

Perusopetuksen erityisopettajan virkaa haki 17 henkilöä, joista 12 täytti viran kelpoisuusvaatimukset. Haastatteluun kutsuttiin seitsemän kelpoisuusvaatimukset täyttävää hakijaa. Haastatteluissa käytettiin kaikilla hakijoilla samaa ennalta laadittua kysymysrunkoa. Haastattelijoina toimivat erityisen tuen koordinaattori ja Urheilupuiston koulun rehtori.

Haastatelluista neljän ansioituneimman osalta tehtiin ansiovertailu, jossa huomioitiin koulutus, työkokemus, työyhteisö- ja organisointitaidot sekä kehittämismyönteisyys. Lopulliseen valintaan ja kokonaisarviointiin vaikuttivat myös hakijoiden henkilökohtaiset ominaisuudet, joita selvitettiin haastattelujen sekä hakijoista saadun aiemman kokemuksen perusteella.

Ansiovertailun perusteella viran kelpoisuusvaatimukset ja hakuilmoituksessa toivotut kriteerit (vuorovaikutustaidot, ratkaisukeskeisyys, joustavuus, oppilaslähtöisyys ja valmius työskennellä sekä ylä- että alakoulussa) täytti parhaiten KM [REDACTED]. Valittu KM [REDACTED] ja 1. varasijalle valittu MM [REDACTED] ovat molemmat työskennelleet Kouvolan kaupungin palveluksessa.

Viranhaltijan valintaa säännellään perustuslaissa ja kunnallisessa viranhaltijalaissa. Valintamenettelyssä tulee noudattaa viranhaltijalain säännöksiä. Yleisten ja erityisten kelpoisuusvaatimusten lisäksi on

otettava huomioon perustuslain 125 §:ssä säädetyt yleiset nimitysperusteet, jotka ovat taito, kyky ja koeteltu kansalaiskunto. Taidoilla tarkoitetaan koulutusta ja työkokemusta, kyvyllä taas lähinnä henkilökohtaisia ominaisuuksia. Koetulla kansalaiskunnolla tarkoitetaan nuhteetonta käytöstä ja yhteiskuntapoliittista valveutumista.

Oikaisuvaatimuksen tekijä kokee, että hänen koulutuksensa on virkaan valittua monipuolisempi ja yläkouluun sopivampi. Oikaisuvaatimuksen tekijä on pääaineenaan musiikkikasvatusta opiskellut musiikin maisteri, joka on lisäksi suorittanut erilliset 60 opintopisteen erityisopettajan opinnot. Virkaan valittu on pääaineenaan erityispedagogiikkaa opiskellut kasvatustieteen maisteri, jonka tutkintoon sisältyvät erityisopettajaopinnot. Molemmat hakijat täyttävät opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun asetuksen mukaiset kelpoisuusehdot (Asetus opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista § 8). Oikaisuvaatimuksen tekijällä on aineenopettajan kelpoisuus kahdessa aineessa (musiikki ja terveystieto) sekä opetusalan hallinnon tutkinto. Virkaan valitulla ei ole muita opettajan kelpoisuuksia, mutta hänellä on sosionomin tutkinto. Vaikka oikaisuvaatimuksen tekijällä on myös aineenopettajan kelpoisuus ja opetushallinnon tutkinto, ne eivät ole erityisopettajan virkavalinnassa oleellisesti vaikuttavia tekijöitä. Hakijoiden koulutusten monipuolisuutta vertailtaessa, virkaan valitun sosionomitausta on pelkkään opettajankoulutustaustaan verrattuna monipuolisempi, ja antaa erityisopettajalle hyvän pohjan esimerkiksi verkosto- ja opiskeluhuoltotyössä toimimiseen. Täten oikaisuvaatimuksen tekijän kokemus monipuolisemmasta koulutustaustastaan ei ole yksiselitteinen. Oikaisuvaatimuksen tekijä on tehnyt erityispedagogiikan opintoja 60 opintopistettä, kun taas virkaan valitulla on erityispedagogiikan maisteriopintoja suoritettuna 120 opintopistettä. Vertailtaessa hakijoiden koulutuksia erityisopettajan virkavalinnassa, oleellista on erityispedagoginen koulutus, joka virkaan valitulla on laajempi.

Oikaisuvaatimuksen tekijä kyseenalaistaa alakoulukokemuksen painottamisen virkavalinnassa. Hakuilmoituksessa todetaan: ”Virkaan valittavalla on oltava tarvittaessa valmius työskennellä sekä ala- että yläkoulussa.” Palveluverkon uudistamisen myötä keskustan alueelle on suunnitteilla uusi Marjoniemen yhtenäiskoulu, johon yhdistyvät nykyiset Kaunisnurmen, Kouvolan Yhteiskoulun ja Urheilupuiston koulut. Tulevaisuudessa erityisopettajat työskentelevät entistä enemmän yhtenäiskouluissa, joissa on sekä ala- että yläkouluikäisiä oppilaita. Erityisopettajan virkoihin valittavilta toivotaan siksi tarvittaessa valmiutta työskennellä sekä ala- että yläkoulussa. Virkaan valitulla on ei-kelpoisena hankittua kokemusta erityisluokanopettajana toimimisesta yhteensä noin kolmen vuoden ajan sekä ala- että yläkoulussa. Virkaan valittu on alakoulun yhdysluokassa erityisluokanopettajana toimiessaan perehtynyt alakoulun eri luokka-asteiden oppisisältöihin ja tukimuotoihin, luku-, kirjoitus- ja laskutaitojen kehityksen tukemiseen sekä käyttänyt esimerkiksi RTI-mallia lukemaan opettamisessa.

Oikaisuvaatimuksen tekijä kertoo oikaisuvaatimuksessa toimineensa lukuvuoden ajan musiikin tuntiopettajana alakoulussa sekä tehneensä luokanopettajan sijaisuuksia. Oikaisuvaatimuksen tekijä ei tuo esille erityispedagogista osaamistaan alakoulun puolelta. Virkaan valitulla on oikaisuvaatimuksen tekijää paremmat valmiudet tarvittaessa toimia erityisopettajana myös alakoulun puolella. Virkaan valitun laaja-alaisempi ja monipuolisempi erityispedagoginen osaaminen antaa hänelle oikaisuvaatimuksen tekijää paremmat valmiudet tarvittaessa toimia erityisopettajana niin ala- kuin yläkoulussa.

Oikaisuvaatimuksen tekijä kyseenalaistaa ”epäpätevänä kerätyn erityisluokanopettajakokemuksen asettamisen laaja-alaisen erityisopettajan työkokemuksen edelle tai rinnalle”. Virkaan valitulla on ei-kelpoisena kokemusta erityisluokanopettajana toimimisesta sekä ylä- että alakoulussa sekä kelpoisena laaja-alaisena erityisopettajana toimimisesta yläkoulussa. Oikaisuvaatimuksen tekijä tuo esille, että hänellä on puoli vuotta enemmän kokemusta laaja-alaisena erityisopettajana toimimisesta perusopetuksessa kuin virkaan valitulla. Tätä eroa ei voida pitää valinnan kannalta erityisen merkittävänä.

Oikaisuvaatimuksen tekijä kirjoittaa: ”Laaja-alaisen erityisopettajan työssä painottuu tiivis yhteistyö aineenopettajien ja luokanohjaajien kanssa ja tehtävässä on ehdottomasti eduksi, että laaja-alainen erityisopettaja ymmärtää aineenopettajien ja luokanohjaajien työtä sekä työskentelyolosuhteita.” Edellä oleva kommentti pitää paikkansa, mutta kuvaa oikaisuvaatimuksen tekijän yksipuolista tapaa tarkastella erityisopettajan työtä vain yläkoulun näkökulmasta. Oikaisuvaatimuksen tekijällä on virkaan valittua enemmän kokemusta aineenopettajan ja luokanvalvojan työstä, mutta yhteistyön menestyksenkäs hoitaminen ei edellytä aineenopettajan pätevyyttä tai kokemusta luokanvalvojana toimimisesta vaan enemmän korostuvat yhteistyö- ja vuorovaikutustaidot, jotka virkaan valitulla olivat ansiovertailun perusteella erinomaiset.

Oikaisuvaatimuksen tekijä tuo esille, että on toiminut määräaikaisena laaja-alaisena erityisopettajana Urheilupuiston koulussa lukuvuoden 2023–2024 ajan ja että tämä asia on jätetty huomioimatta riittävästi valinnassa. Oikaisuvaatimuksen tekijä kirjoittaa: ”virkaa valitessa ei ole mielestäni huomioitu riittävästi kokemustani kyseisen tehtävän hoitamisesta kuluneena lukuvuonna”. Epäselväksi jää, miten oikaisuvaatimuksen tekijä olisi ko. asian toivonut huomioitavan. Tämä kohta oikaisuvaatimuksessa jää epäselväksi eikä siihen siksi voida ottaa kantaa.

Oikaisuvaatimuksen tekijä epäilee ansiovertailun luotettavuutta ja puolueettomuutta. Ansiovertailu on tehty luotettavasti ja puolueettomasti haastattelussa ja hakijoiden itse hakemuksessa nostamien vahvuuksien ja tietojen pohjalta. Oikaisuvaatimuksen tekijä pohtii, miten ansiovertailussa on noussut esiin virkaan valitun erityinen kokemus verkostotyöstä häneen verrattuna. Virkaan valittu toi hakemuksessaan

ja haastattelussa esille vahvan osaamisen ja kokemuksen yhteistyöstä eri viranomaisten kanssa. Oikaisuvaatimuksen tekijä sen sijaan ei nostanut hakemuksessaan tai haastattelussa verkostoissa toimimista mitenkään esille.

Oikaisuvaatimuksen tekijä toteaa ansiovertailuun liittyen seuraavaa: ”haastattelijoiden ei ole [REDACTED] osaamisesta laaja-alaisen erityisopettajan työtehtävissä annettua näyttöä vaan arvio henkilökohtaisista ominaisuuksista perustuu hänen osaltaan 25 minuutin haastatteluun ja työhakemukseen”. Tämä oletus on virheellinen. Haastattelijoina toimivat erityisen tuen koordinaattori sekä Urheilupuiston koulun rehtori. Erityisen tuen koordinaattori toimii erityisopettajien työn sisällöllisenä ohjaajana pitäen esimerkiksi kaikki kokoukset erityisopettajille ja on siten tehnyt yhteistyötä kuluva lukuvuoden ajan oikaisuvaatimuksen tekijän kanssa. Erityisen tuen koordinaattoria konsultoidaan useissa tukeen liittyvissä asioissa ja hän tekee paljon yhteistyötä opettajien ja koulujen kanssa. Lukuvuonna 2021–2022 virkaan valitun toimiessa erityisluokanopettajan viransijaisena Pilkanmaan koulussa, erityisen tuen koordinaattori teki hänen kanssaan yhteistyötä oppilasasioissa ja muissa tuen asioissa. Näin ollen erityisen tuen koordinaattorilla oli tietoa ja näkökulmaa molempien henkilöiden aiemmasta toiminnasta opettajana ja arvio henkilökohtaisista ominaisuuksista perustui hakemuksessa ja haastattelussa esiin tulleiden seikkojen lisäksi myös erityisen tuen koordinaattorin kokemuksiin virkaan valitun ja oikaisuvaatimuksen tekijän työskentelytavoista.

Oikaisuvaatimuksen tekijä pohtii, onko haastattelijana toimineen Urheilupuiston koulun rehtorin erityisluokanopettajatausta ja erilaiset erityispedagogiset näkemykset vaikuttaneet haastatteluvastausten arviointiin. Urheilupuiston koulun rehtori on seurannut oikaisuvaatimuksen tekijän työskentelyä erityisopettajana kuluneen lukuvuoden. Virkaan valitun työskentelystä Urheilupuiston koulun rehtorilla ei ole henkilökohtaista kokemusta. Haastatteluvastauksia ei ole oikaisuvaatimuksen tekijän pohdinnan mukaisesti arvioitu värittäneesti vaan puolueettomasti. Urheilupuiston koulun rehtori ei tunnista oikaisuvaatimuksen tekijän esittämiä väitteitä eriävistä mielipiteistä erityisopetuksen toteuttamiseen liittyen.

Oikaisuvaatimuksen tekijä nostaa esille vuoden takaiset tapahtumat, joiden johdosta hän irtisanoutui erityisopettajan virasta, jonka ensisijainen sijoituspaikka oli Myllykosken yhtenäiskoulu. Oikaisuvaatimuksen tekijä toivoo, että aiempi irtisanoutuminen kompensoitaisiin niin, että hän saisi nyt viran, jonka ensisijainen sijoituspaikka on hänen haluamansa koulu. Oikaisuvaatimuksen tekijän aiempi irtisanoutuminen ei ole peruste valita häntä virkaan. Oikaisuvaatimuksen tekijä kokee, että hän osoitti joustavuutta irtisanoutumalla virasta, johon hänet oli vuosi aiemmin valittu, mutta jossa hän ei virkavapaan vuoksi ollut vielä ehtinyt aloittaa työskentelyä.

Oikaisuvaatimuksen tekijän irtisanoutumisen syynä oli halu työskennellä mieluummin keskustan alueella.

Kenelläkään ei ole ehdotonta oikeutta tulla valituksi kunnan virkaan pelkästään siksi, että hänellä on korkeampi koulutus tai pitempi työkokemus kuin muilla hakijoilla (mm. KHO:19.9.1997/2296). Hakijoiden henkilökohtaisten ominaisuuksien arvioinnin perusteella on lain mukaan mahdollista päätyä valitsemaan kelpoisuusvaatimukset täyttävistä hakijoista muukin kuin korkeimmin koulutettu taikka kokenein. Virkaa täyttävällä kunnan viranomaisella on laaja harkintavalta painottaa yhtä kelpoisuusvaatimukseen sisältyvistä vaatimuksista ja "ohittaa" jokin muu vaatimus haastattelun ja ansiovertailuun perustuvan kokonaisarvion nojalla.

Pitempi kokemus ei siten automaattisesti tee hakijaa vähemmän kokenutta kokonaisuutena paremmaksi (ks. myös korkeimman oikeuden vuosikirjaratkaisut KKO:2005:24 ja KKO:1996:141.). Haettavana olevaan virkaan pidemmän työkokemuksen omaava hakija voi kuitenkin olla virkaan koulutuksensa puolesta soveltuvampaa ja muutoin pidemmän työkokemuksen omaavaa hakijaa ansioituneempi virkaan, kun myös henkilökohtaiset ominaisuudet otetaan kokonaisarvioinnissa huomioon. Virkaa täyttävällä on muutenkin hakijoiden henkilökohtaisten ominaisuuksien painottamisessa harkintavaltaa.

Henkilökohtaisilta ominaisuuksiltaan virkaan valitulla on oikaisuvaatimuksen tekijää paremmat yhteistyö- ja vuorovaikutustaidot, oman työn organisointitaito sekä hän on joustavampi. Henkilökohtaisten ominaisuuksien perusteella virkaan valittu on eniten soveltuva.

Opetuspalvelupäällikön tekemä valintapäätös on perustunut hakijoista tehtyyn ansiovertailuun, jossa on tarkasteltu kokonaisarviointina hakijoiden koulutusta, osaamista ja työkokemusta sekä henkilökohtaisia ominaisuuksia eli henkilöiden sopivuutta kyseiseen virkaan. Erityisopettajan virkaan on valittu kokonaisharkinnan perusteella henkilö, jonka katsottiin täyttävän parhaiten viran hoitamisen edellytykset ja työyhteisön tarpeet.

Edellä esitetyn perusteella opetuspalvelupäällikön tekemää päätöstä perusopetuksen erityisopettajan valinnasta ei ole syytä muuttaa.

Oikaisuvaatimus, opetuspalvelupäällikön viranhaltijapäätös, ansiovertailu, hakijayhteenveto ja hakuilmoitus ovat **liitteinä**.

Lisätietoja: Opetuspalvelupäällikkö Johanna Lindstedt, puh. 020 615 7173, johanna.lindstedt(at)kouvola.fi

Sivistysjohtajan ehdotus:

Kasvatus- ja opetuslautakunta päättää hylätä oikaisuvaatimuksen edellä mainituilla perusteilla.

Kasvatus- ja opetuslautakunnan päätös:

Kasvatus- ja opetuslautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.

Puheenjohtaja Christa Carpelan poistui kokoushuoneesta esteellisenä asian käsittelyn ajaksi (yleislausekejäävi).

Puheenjohtajana tämän asian kohdalla toimi varapuheenjohtaja Garita Sundström.

Nuorisovaltuuston edustaja Inka Kosonen poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana.
